

ร่างที่เสนอ คกก.กระทรวง
วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัว และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๙๘ ว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับบริษัทจัดซื้อพิพาทแรงงาน การห้ามปิดงานหรือนัดหยุดงาน หลักเกณฑ์การจัดตั้งและการดำเนินงานของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจและสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ อันเป็นการส่งเสริมเสรีภาพในการรวมตัวเพื่อจัดตั้งและดำเนินกิจการขององค์กรตั้งกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ตลอดจนปรับปรุงอัตราโดยให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ
ให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่ากฎหมายจัดตั้ง
รัฐวิสาหกิจนั้นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะกำหนดไว้เช่นใดก็ตาม เว้นแต่รัฐวิสาหกิจที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล
หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจ
ที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมือง
ที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเงินร้อยละห้าสิบ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง

“นายจ้าง” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง
ให้และให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย
จากผู้ที่มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจด้วย

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ลูกจ้างระดับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้าง เลิกจ้าง ขึ้นค่าจ้าง ตัดค่าจ้าง หรือลดค่าจ้าง

“สภาพการจ้าง” หมายความว่า หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้าง อันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน

“ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างนายจ้าง กับสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

“ข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ข้อด้วยเรื่องระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับ สภาพการจ้าง

“ปิดงาน” หมายความว่า การที่นายจ้างหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

“นัดหยุดงาน” หมายความว่า การที่ลูกจ้างร่วมกันไม่ทำงานชั่วคราวเนื่องจาก ข้อพิพาทแรงงาน

“สหภาพแรงงาน” หมายความว่า สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัตินี้

“สหพันธ์แรงงาน” หมายความว่า สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

“พนักงานประจำมีข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งพนักงานประจำมีข้อพิพาทแรงงานและพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ในกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการตามหมวด ๕ และหมวด ๖

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๑
ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

มาตรา ๘ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้มีระยะเวลาใช้บังคับตามที่นายจ้าง และสหภาพแรงงานได้ตกลงกัน แต่จะตกลงกันใหม่ผลใช้บังคับเกินกว่าสามปีไม่ได้ ถ้ามิได้กำหนดระยะเวลาไว้ ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับหนึ่งปีนับแต่วันที่นายจ้าง และสหภาพแรงงานได้ตกลงกัน

ในกรณีที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างสิ้นสุดลง ถ้ามิได้มีการยื่นข้อเรียกร้อง ก่อนวันที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมจะสิ้นสุดลง ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้น มีผลใช้บังคับต่อไปอีกคราวหนึ่งปีนับแต่วันที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมสิ้นสุดลง

การเรียกร้องให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง นายจ้างหรือสหภาพแรงงานต้องยื่นข้อเรียกร้องเป็นหนังสือ ให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบภายในระยะเวลาหนึ่งเดือน ตั้งแต่วันที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมจะสิ้นสุดลง เว้นแต่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมได้กำหนดระยะเวลาการยื่นข้อเรียกร้องไว้เป็นอย่างอื่น และให้ฝ่ายที่ยื่นข้อเรียกร้องส่งสำเนาข้อเรียกร้องให้อธิบดีทราบโดยมิชอบช้า

ให้ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องระบุชื่อผู้ซึ่งมีอำนาจทำการแทนเป็นผู้แทนในการเจรจา ซึ่งต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

ผู้แทนในการเจรจาฝ่ายนายจ้างต้องแต่งตั้งจากฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น และผู้แทนในการเจรจาฝ่ายสหภาพแรงงานต้องแต่งตั้งจากกรรมการหรือสมาชิกสหภาพแรงงานนั้น

มาตรา ๙ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจได้มีสหภาพแรงงานมากกว่าหนึ่งแห่ง สหภาพแรงงาน ที่มีสิทธิยื่นข้อเรียกร้องตามมาตรา ๘ ต้องมีจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้นในวันที่ยื่นข้อเรียกร้อง

ในกรณีที่มีสหภาพแรงงานตามวรคหนึ่งยื่นข้อเรียกร้องในเรื่องเดียวกันมากกว่า หนึ่งแห่ง ให้สหภาพแรงงานที่ยื่นข้อเรียกร้องนั้นร่วมกันตั้งผู้แทนในการเจรจา

ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า สหภาพแรงงานนั้นจะมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เป็นสมาชิกครบจำนวนที่ได้ระบุไว้ในวรคหนึ่งหรือไม่ นายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง อาจยื่นคำร้องโดยที่เป็นหนังสือให้พนักงานประธานข้อพิพาทแรงงานตรวจรับรอง

มาตรา ๑๐ เมื่อได้รับข้อเรียกร้องแล้ว ให้ฝ่ายที่รับข้อเรียกร้องแจ้งชื่อผู้แทน ในการเจรจาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นหนังสือให้ฝ่ายที่ยื่นข้อเรียกร้องทราบโดยมิชอบช้า และให้ทั้งสองฝ่าย เริ่มเจรจา กันภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเรียกร้อง

นายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะแต่งตั้งที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้แทน ของตนก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนฝ่ายละไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนฝ่ายตน และให้นายจ้างประกาศ

มาตรา ๑๑ ถ้านายจ้างกับสหภาพแรงงานสามารถตกลงเกี่ยวกับข้อเรียกร้องได้แล้ว ให้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้แทนในการเจรจาของนายจ้าง และสหภาพแรงงานซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนฝ่ายตน และให้นายจ้างประกาศ

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยเปิดเผยไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน โดยเริ่มประ公示ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

ให้นายจ้างนำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามวรรคหนึ่งมาแจ้งต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

มาตรา ๑๒ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ (๑) นายจ้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินและคณารัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการได้

มาตรา ๑๓ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลผูกพันนายจ้างและลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่กระทำโดยนายจ้างกับสหภาพแรงงานซึ่งมีลูกจ้างเป็นสมาชิกเกินกว่าสองในสามของลูกจ้างทั้งหมด ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนี้มีผลผูกพันนายจ้างและลูกจ้างทุกคน

เมื่อข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามนายจ้างทำสัญญาจ้างแรงงานกับลูกจ้างขัดหรือแย้งกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เว้นแต่สัญญาจ้างแรงงานนั้นจะเป็นคุณแก่ลูกจ้างยิ่งกว่า

หมวด ๒ วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ไม่มีการเจรจา กันภาย ในกำหนดตามมาตรา ๑๐ หรือมีการเจรจา กันแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าได้มีข้อพิพาทแรงงานเกิดขึ้น และให้ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประเมินข้อพิพาทแรงงานทราบภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาที่พนักงานดหรือนับแต่เวลาที่ตกลงกันไม่ได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ เมื่อพนักงานประเมินข้อพิพาทแรงงานได้รับแจ้งตามมาตรา ๑๔ แล้ว ให้พนักงานประเมินข้อพิพาทแรงงานดำเนินการประเมินข้อพิพาทแรงงานภาย ในกำหนดสิบวัน นับแต่วันที่พนักงานประเมินข้อพิพาทแรงงานได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีที่ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องตกลงกันได้ไม่ว่าเนื่องจาก การประเมินข้อพิพาทแรงงานหรือการเจรจาตกลงกันเองในรายหลัง ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม่อาจตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อพิพาทแรงงานนี้ เป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ทั้งสองฝ่ายอาจตกลงกันให้พนักงานประเมิน ข้อพิพาทแรงงานดำเนินการประเมินข้อพิพาทแรงงานต่อไป หรือนำข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้นั้นไปเจรจาตกลงกันเอง หรือให้ฝ่ายที่แจ้งข้อเรียกร้องส่งข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินเพื่อข้าดข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้

ภายในสิบห้าวันนับถัดจากวันที่เป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ หรือปิดงานหรือนัดหยุดงานโดยไม่ขัดต่อมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินได้รับข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแล้ว ให้พิจารณาวินิจฉัยข้อความในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้และแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบ

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินได้ไม่เกินสามสิบวัน

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินเห็นสมควรอาจจะแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการบุคคลเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงานดังกล่าวก่อนมีการวินิจฉัยข้อความดังนี้

มาตรา ๑๖ คำวินิจฉัยข้อความของคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินให้เป็นที่สุด ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม แต่ถ้าเป็นคำวินิจฉัยข้อความที่เกี่ยวกับการเงินที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ (๑) จะมีผลใช้บังคับได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้ว และให้คำวินิจฉัยข้อความมีผลใช้บังคับได้เป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัยข้อความหรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี

ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องหรือฝ่ายรับข้อเรียกร้อง หากไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยข้อความของคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีที่มีการนำคดีไปสู่ศาลแรงงานตามวรรคสอง ไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน เว้นแต่ศาลแรงงานจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๗ เมื่อได้มีการยื่นข้อเรียกร้องตามมาตรา ๘ แล้ว ถ้าข้อเรียกร้องนั้นยังอยู่ในระหว่างการเจรจา การประนอง การไกล่เกลี่ย หรือการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ห้ามนายจ้างเลิกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่การทำงานลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ หรืออนุกรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ฝ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง โดยนายจ้างได้ตักเตือนเป็นหนังสือแล้วและยังไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกจ้างได้รับทราบหนังสือเตือนนั้น ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น ต้องมีได้ออกเพื่อขัดขวางมิให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรงนายจ้างไม่จำต้องตักเตือน

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ห้ามลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสภาพแรงงานซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง สนับสนุนหรือก่อการนัดหยุดงาน

หมวด ๓
การปิดงานและการนัดหยุดงาน

มาตรา ๑๙ นายจ้างอาจปิดงานหรือลูกจ้างอาจนัดหยุดงานได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม และไม่ได้มีการส่งข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้นั้นให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน วินิจฉัยซึ่งขาดตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม

(๒) เมื่อมีการตกลงกันตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๕ วรรคสอง แล้ว และฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง

ในกรณีที่นายจ้างประสงค์จะปิดงานหรือลูกจ้างประสงค์จะนัดหยุดงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประธานมข้อพิพาทแรงงานและอึกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ สิบสี่ชั่วโมงก่อนการปิดงานหรือนัดหยุดงาน โดยนับแต่เวลาที่พนักงานประธานมข้อพิพาทแรงงานและอึกฝ่ายหนึ่งได้รับแจ้ง

มาตรา ๑๙ การนัดหยุดงานตามมาตรา ๑๙ หากเป็นงานที่เป็นบริการสาธารณูปการที่คุณสมบัติทางอาชีวศึกษา ฝ่ายที่นัดหยุดงานต้องจัดให้มีบริการขั้นต่ำเท่าที่จำเป็นเพื่อบรรเทาความเสียหายหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนัดหยุดงาน

มาตรา ๒๐ ก่อนการนัดหยุดงานตามมาตรา ๑๙ ให้ฝ่ายที่นัดหยุดงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประธานมข้อพิพาทแรงงาน นายจ้าง และคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยสิบห้าวันนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการจัดทำบริการขั้นต่ำโดยต้องระบุจำนวน ขนาด ระยะเวลา และสิ่งอื่นๆ อันประกอบเป็นบริการขั้นต่ำเท่าที่จำเป็นในการให้บริการสาธารณูปการในประเทศไทย ต่อคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินทราบด้วย

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินพิจารณาและมีคำสั่งกำหนดบริการขั้นต่ำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง ในกรณีคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินอาจขอความเห็นจากพนักงานประธานมข้อพิพาทแรงงานฝ่ายนายจ้าง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบ การพิจารณาด้วยก็ได้ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินมิได้พิจารณาและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินเห็นชอบการกำหนดบริการขั้นต่ำตามที่ฝ่ายที่นัดหยุดงานได้แจ้งตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง เป็นหนังสือให้ฝ่ายที่นัดหยุดงานทราบโดยพลัน และให้ฝ่ายที่นัดหยุดงานประธานบริการขั้นต่ำให้ประชาชนทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยห้าวันก่อนการนัดหยุดงาน

คำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่บริการขึ้นต่อตามมาตรา ๒๐ ยังไม่เพียงพอต่อการบรรเทาความเสียหายหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการนัดหยุดงาน นายจ้างอาจจัดทำบริการเพิ่มเติมได้ เท่าที่จำเป็นเพื่อบรรเทาความเสียหายหรือลดผลกระทบดังกล่าว

มาตรา ๒๒ นายจ้างจะปิดงานตามมาตรา ๑๙ ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี

การปิดงานตามวรรคหนึ่งที่เป็นงานบริการสาธารณะตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๙ ให้นำมาตรา ๒๐ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่นายจ้าง ที่จะปิดงานโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าการปิดงานหรือการนัดหยุดงานนั้น อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน หรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย หรืออาจขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้าง ที่เกี่ยวกับการเงินดำเนินการซื้อขายข้อพิพาทแรงงาน

คำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินให้เป็นที่สุด ฝ่ายที่ปิดงานและฝ่ายที่นัดหยุดงานต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์” ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และ ให้ข้าราชการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้งกันเองในระหว่างผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันแต่เรียกชื่อ อย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วยกัน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้งกันเอง ในระหว่างประธานสหภาพแรงงานด้วยกัน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปได้

รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ เพื่อให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการมีอำนาจ

มาตรา ๒๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการ

ซึ่งพื้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพื้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ไม่เกินสองคราวติดต่อกัน หรือต้องมีระยะเวลาเว้นไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่ลาออกจากหน้าที่

มาตรา ๒๖ นอกจากการพื้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพื้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพระมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พ้นจากการเป็นนายจ้างหรือพื้นจากการเป็นประธานสหภาพแรงงาน แล้วแต่กรณี

(๕) ไม่มาประชุมสามครั้งติดต่อกัน

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๘) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพื้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างจากผู้ที่ได้รับเลือกตั้งที่อยู่ลำดับถัดไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง แล้วแต่กรณี เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่เลือกตั้งกรรมการแทนก็ได้

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

ในการประชุมคราวใด ถ้าไม่ได้องค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้จัดให้มีการประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก การประชุมครั้งหลังนี้แม้จะไม่มีกรรมการฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายลูกจ้างมาประชุม ถ้ามีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้าง

(๒) กำหนดงานที่เป็นบริการสาธารณะตามมาตรา ๑๙

(๓) เสนอความเห็นและให้คำแนะนำแก่รัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย
รวมทั้งกำหนดมาตรการและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานเพื่อเสริมสร้างแรงงาน
สัมพันธ์ในระบบทวิภาคีให้มีความเข้มแข็ง

(๔) ตราข้อบังคับว่าด้วยการประชุม

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ
มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ขั้นต่ำของสภาพการจ้างตาม (๑) เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการแล้ว ให้ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการ
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของนายจ้าง สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ หรือสำนักงาน
ของนายจ้าง สภาพแรงงาน หรือสภาพแรงงาน ในระหว่างเวลาทำการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง
หรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของ
หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการ
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ชี้แจงข้อเท็จจริง ตอบหนังสือสอบถาม
หรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการ คณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการจะมีหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ
หรือผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้

หมวด ๕

คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาสภาพ
การจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อธิบดีกรมบัญชีกลาง
เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง
ฝ่ายละส่องคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ในด้านการคลัง เศรษฐศาสตร์ บัญชีและการเงิน
จำนวนหนึ่งคน และด้านกฎหมาย จำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วิธีการได้มาซึ่งกรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดขอบเขตสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินสำหรับ รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งที่รัฐวิสาหกิจนั้นอาจดำเนินการเองได้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามวรรคสอง และมาตรา ๑๒

(๓) พิจารณาวินิจฉัยข้อหาด้วยพิพาทแรงงานตามมาตรา ๑๕

(๔) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงาน ก่อนมีคำวินิจฉัยข้อหาดตามมาตรา ๑๕ วรรคห้า

(๕) พิจารณาและมีคำสั่งกำหนดบริการขั้นต่ำตามมาตรา ๒๐

(๖) พิจารณาข้อหาด้วยพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๓

(๗) ตราข้อบังคับว่าด้วยการประชุม

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใด เห็นสมควรปรับปรุงสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินที่อยู่ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๓ (๑) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณา สภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินและคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการได้

มาตรา ๓๔ ให้นำมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๓๑ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินโดยอนุโลม

หมวด ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการคุณหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำ อันไม่เป็นธรรม” ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านกฎหมายหรือด้านแรงงานสัมพันธ์จำนวนสามคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการได้มาซึ่งประธานกรรมการ กรรมการผู้แทน ฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีภาระการดำเนินการตามหน้าที่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในราชกิจจานุเบกษา หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ไม่มีประชุมสามครั้งติดต่อกัน

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของประธานกรรมการหรือกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการตามความในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลือเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๓๙ การประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน และต้องมีกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้อธิบายข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาวินิจฉัยซึ่งขัดตามมาตรา ๘๖

การทำหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อหาข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นในเรื่องที่มีอย่างเป็นการประจำหรือเฉพาะคราว รวมทั้งตราข้อบังคับการประชุม วางระเบียบการพิจารณาวินิจฉัยและซึ่ขัดการกระทำอันไม่เป็นธรรมและการออกคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๔๑ ใน การปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม หรืออนุกรรมการตามมาตรา ๔๐ มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของนายจ้าง สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ หรือสำนักงานของสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ในระหว่างเวลาทำการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมหรือคณะกรรมการ

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตอบหนังสือสอบถาม ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมหรืออนุกรรมการ ดังกล่าวในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม หรืออนุกรรมการ จะมีหนังสือเชิญผู้เขียนข้อหา หรือผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้

หมวด ๗

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ขึ้นในรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ประกอบด้วย กรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งนั้นกำหนด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างซึ่งรัฐวิสาหกิจแห่งนั้นแต่งตั้งจากฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น

ตามจำนวนที่รัฐวิสาหกิจกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกของสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจนั้นมีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจใด หรือในระหว่างที่สหภาพแรงงานต้องเลิกไปตามมาตรา ๖๙ หรือกรณีมีสหภาพแรงงานมากกว่าหนึ่งสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจใดให้รัฐวิสาหกิจนั้นจัดให้ลูกจ้างที่มิใช่ฝ่ายบริหารเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งประกาศกำหนด มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเข้าร่วมเป็นกรรมการ

ให้ลูกจ้างซึ่งได้รับเลือกตั้งตามวาระสองอยู่ในตำแหน่งกรรมการจนกว่าจะสามารถเลือกตั้งผู้แทนของสหภาพแรงงานตามวาระหนึ่งได้

มาตรา ๔๔ กรรมการกิจการสัมพันธ์มีภาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๔๔ กรรมการกิจการสัมพันธ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) พ้นจากการเป็นฝ่ายบริหารหรือเมื่อรัฐวิสาหกิจเห็นควรให้มีการเปลี่ยนผู้แทนใหม่สำหรับกรณีของผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง

(๕) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือเมื่อสหภาพแรงงานเห็นควรให้มีการเปลี่ยนผู้แทนใหม่ หรือพ้นจากการเป็นลูกจ้างสำหรับกรณีของผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการกิจการสัมพันธ์พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการกิจการสัมพันธ์แทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และให้นำความในมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์โดยอนุโตรม

ในกรณีที่กรรมการกิจการสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามร้องขอ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์จัดให้มีการประชุมภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

มาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์

(๒) หาทางป้องดองและระงับข้อขัดแย้งในรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้างลูกจ้าง และรัฐวิสาหกิจนั้น

(๔) ปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานรวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย

(๕) ปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

มาตรา ๔๘ ให้นายจ้างอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการกิจการสัมพันธ์ หรือด่วนการกระทำใด ๆ อันเป็นผลให้กรรมการกิจการสัมพันธ์ไม่สามารถทำงานตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้

นายจ้างจะเลิกจ้าง ลดค่าจ้าง หรือตัดค่าจ้าง กรรมการกิจการสัมพันธ์ได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแรงงานก่อน เว้นแต่กรรมการกิจการสัมพันธ์ผู้นั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือหรือเป็นการเกชีญณอายุหรือครบสัญญาจ้าง

หมวด ๙ สหภาพแรงงาน

มาตรา ๔๙ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ก็โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน

(๒) พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกตามคำร้องทุกข์

(๓) แสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างของลูกจ้าง

(๔) ดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕๐ ลูกจ้างจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนมีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานได้ โดยยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานต่ออธิบดี พร้อมด้วยข้อบังคับของสหภาพแรงงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานให้เป็นไปตามที่ อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๑ ข้อบังคับของสหภาพแรงงานอย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ” กำกับไว้หน้าชื่อหนึ่งด้วย

(๒) วัตถุประสงค์

(๓) ที่ตั้งสำนักงาน

(๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ

(๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงินนั้น

(๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่น ตลอดจน การทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชี

(๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการ จำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของการเป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของอนุกรรมการและการแต่งตั้งอนุกรรมการ

(๑๑) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๒ เมื่ออธิบดีได้รับคำขอและเอกสารประกอบคำขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานตามมาตรา ๕๐ ครบถ้วนแล้วเห็นว่า วัตถุประสงค์ถูกต้องตามขอบเขตของมาตรา ๔๙ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้อธิบดีออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้าอธิบดีเห็นว่า คำขอหรือเอกสารยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ให้มีหนังสือแจ้งให้แก่ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วนหรือถูกต้อง หากไม่โต้แย้งหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วนหรือถูกต้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ให้ถือว่าคำขอดังกล่าวเป็นอันตกไป แต่ถ้าได้แก้ไขเพิ่มเติมครบถ้วนหรือถูกต้องแล้ว ให้ออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้าอธิบดีเห็นว่า ไม่อาจออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือไม่เห็นด้วยกับข้อโต้แย้งตามวรรคสอง ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งพร้อมด้วยเหตุผลโดยมิชักชา

ในกรณีที่ผู้ขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งไม่เห็นด้วยกับความเห็นของอธิบดี ผู้ขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

มาตรา ๕๓ ให้สหภาพแรงงานที่จัดตั้งตามมาตรา ๕๒ เป็นนิติบุคคล และให้อธิบดีประกาศการรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๔ ให้ลูกจ้างซึ่งยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานตามมาตรา ๕๐ จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้ง เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสหภาพแรงงานและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการสหภาพแรงงาน

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งคณะกรรมการสหภาพแรงงานแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งต่ออธิบดี ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ถึงมติ พร้อมนำส่งรายชื่อ ที่อยู่ อชีพ หรือวิชาชีพของกรรมการ

มาตรา ๕๕ ผู้เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานได้ ต้องเป็นลูกจ้างซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงานนั้น

มาตรา ๕๖ สมาชิกของสหภาพแรงงานมีสิทธิขอตรวจสอบทดสอบเป็นสมาชิก เอกสาร หรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงานได้ในเวลาเดียวกัน

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานต้องให้ความสะทzag ตามสมควร

มาตรา ๕๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสหภาพแรงงานสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

- (๓) ที่ประชุมใหญ่ให้ออกเพราบมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
 (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๕๙ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นข้อเรียกร้องต่อฝ่ายนายจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้างแทนสมาชิก
 (๒) ยื่นคำร้องทุกชั้นต่อกองกรรมการกิจการสัมพันธ์เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๔๗ (๔)
 (๓) จัดให้มีการให้บริการเพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือจัดสรรเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อสาธารณะประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร
 (๔) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิกและเงินค่าบำรุงตามอัตรากำหนดในข้อบังคับ ของสหภาพแรงงาน
 (๕) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๔๙

มาตรา ๕๙ เมื่อสหภาพแรงงานปฏิบัติการดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก สหภาพแรงงานอันมิใช่เป็นกิจการเกี่ยวกับการเมือง ให้สหภาพแรงงาน กรรมการสหภาพแรงงาน อนุกรรมการสหภาพแรงงาน และเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหา หรือฟ้องร้องทางอาญาหรือทางแพ่ง

- (๑) เข้าร่วมเจรจาทำความตกลงกับนายจ้างเพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง
 (๒) นัดหยุดงาน หรือช่วยเหลือ ชักชวน หรือสนับสนุนให้สมาชิกนัดหยุดงาน
 (๓) ชี้แจงหรือโฆษณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อเรียกร้องหรือข้อพิพาทแรงงาน หรือการดำเนินงานของสหภาพแรงงาน
 (๔) จัดให้มีการชุมนุมหรือเข้าร่วมโดยสงบในการนัดหยุดงาน

การยกเว้นตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงกรณีเป็นความผิดทางอาญาในลักษณะความผิด เกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยตระหนุกตระหนักรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับทรัพย์ และความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำการที่ทำลายความสงบเรียบร้อยในลักษณะดังกล่าว

มาตรา ๖๐ ให้สหภาพแรงงานมีคณะกรรมการสหภาพแรงงานเป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็นผู้แทนของสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการสหภาพแรงงานจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำแทนก็ได้

คณะกรรมการสหภาพแรงงานอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสหภาพแรงงาน เพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

คณะกรรมการสหภาพแรงงานประกอบด้วย ประธานสหภาพแรงงานเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๖๑ กรรมการหรืออนุกรรมการของสหภาพแรงงานใด ต้องเป็นสมาชิก ของสหภาพแรงงานนั้น

กรรมการสหภาพแรงงานซึ่งอธิบดีสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๕ จะดำรงตำแหน่ง กรรมการสหภาพแรงงานใหม่ได้ ต่อเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่อธิบดีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๖๒ ลูกจ้างซึ่งเป็นกรรมการสหภาพแรงงานมีสิทธิลาโดยถือว่าวันลาของลูกจ้างนั้นเป็นวันทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อไปดำเนินกิจการสหภาพแรงงานในฐานะผู้แทนลูกจ้างในการเจรจาการไก่ล่เกลี่ย การซื้อขายข้อพิพาทแรงงาน

(๒) เพื่อไปประชุม อบรม หรือสัมมนา ตามที่ทางราชการกำหนดอันเกี่ยวกับกิจการของสหภาพแรงงาน

(๓) เพื่อไปประชุมสหภาพแรงงานหรือสัมมนาใดๆ ตามที่สหภาพแรงงานและนายจ้างจะได้ตกลงกัน

(๔) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษาสมทบ กรรมการในคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรือกรรมการในคณะกรรมการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

(๕) เพื่อไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลในคดีที่เกี่ยวกับแรงงาน

การลาตามวรรคหนึ่ง ให้ลูกจ้างดังกล่าวแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าลึ่งเหตุที่ลาโดยชัดแจ้ง พร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๓ สหภาพแรงงานจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๒) เลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงาน เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองบดุล รายงานประจำปี และงบประมาณ

(๓) จัดให้มีการให้บริการเพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือจัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสาธารณะประโยชน์

(๔) ร่วมจัดตั้งหรือเข้าเป็นสมาชิกสหพันธ์แรงงาน

(๕) รับเงินช่วยเหลือจากบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๖) นัดหยุดงานเมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม ทั้งนี้ ต้องมีคะแนนเสียงเกินกว่า半數ของสมาชิกทั้งหมดของสหภาพแรงงานนั้น และต้องลงคะแนนเสียงเป็นการลับ

(๗) ควบสหภาพแรงงานเข้ากัน

(๘) เลิกสหภาพแรงงาน

มาตรา ๖๔ เมื่อที่ประชุมใหญ่ มติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับแล้ว ให้สหภาพแรงงานมีหนังสือแจ้งต่ออธิบดีภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

ให้นำมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ เมื่อได้เลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ตามมติของที่ประชุมใหญ่แล้ว ให้สหภาพแรงงานมีหนังสือแจ้งต่ออธิบดีภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ พร้อมนำส่งรายชื่อ ที่อยู่ อายุ อชีพ หรือวิชาชีพของกรรมการใหม่ด้วย

มาตรา ๖๖ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่อธิบดีกำหนด
และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในเวลาทำการ
ให้สหภาพแรงงานประกาศวันและเวลาทำการไว้ที่สำนักงานของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๖๗ ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ นายจ้าง กรรมการของสหภาพแรงงาน หรือสมาชิกของสหภาพแรงงาน กระทำการหรืองดเว้น การกระทำใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับของสหภาพแรงงาน แล้วแต่กรณี และให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในรัฐวิสาหกิจหรือสำนักงานของสหภาพแรงงานในเวลาทำการ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน

(๒) ให้ฝ่ายนายจ้าง กรรมการสหภาพแรงงาน อนุกรรมการสหภาพแรงงาน หรือเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงาน ส่งหรือแสดงเอกสารหรือบัญชีของสหภาพแรงงานเพื่อประกอบ การพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอดคล้องบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือให้ชี้แจง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๖๘ อธิบดีมีอำนาจสั่งให้กรรมการสหภาพแรงงานหรือคณะกรรมการ สหภาพแรงงานออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการ คณะกรรมการ อนุกรรมการ อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ (๕) หรือ (๖)

(๓) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายตามมาตรา ๖๗

(๔) ดำเนินการไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงานอันเป็นการขัดต่อ กฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคง ของประเทศไทย

(๕) ให้หรือยอมให้ผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมิใช่กรรมการสหภาพแรงงานเป็นผู้ดำเนินกิจการ ของสหภาพแรงงาน

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสหภาพแรงงานทราบ โดยมิซักซ้ำ

มาตรา ๖๙ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖๘ หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

มาตรา ๗๐ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีทุกปี และต้องเสนอ งบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนานี้งชุด แก่อธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่รับรอง

มาตรา ๗๑ สหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปอาจควบเข้ากันเป็นสหภาพแรงงานเดียวกันได้

การควบสหภาพแรงงานเข้ากันตามวาระคนึง ต้องได้รับมติของที่ประชุมใหญ่ของแต่ละสหภาพด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า半ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และต้องมีหนังสือแจ้งต่ออธิบดีพร้อมนำส่งสำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสหภาพแรงงานซึ่งลงมติให้ควบเข้ากันไปด้วย

มาตรา ๗๒ เมื่อสหภาพแรงงานได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๑ แล้ว ให้สหภาพแรงงานแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทั้งปวงของสหภาพแรงงาน เพื่อให้ทราบถึงการที่ประสังค์จะควบสหภาพแรงงานเข้ากัน และขอให้เจ้าหนี้ผู้มีข้อคัดค้านอย่างใดอย่างหนึ่งในการควบสหภาพแรงงานเข้ากันนั้น ส่งคำคัดค้านไปยังสหภาพแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง

ถ้าไม่มีเจ้าหนี้คัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น ให้ถือว่าไม่มีคำคัดค้านและสหภาพแรงงานอาจควบเข้ากันได้

ถ้ามีเจ้าหนี้คัดค้าน สหภาพแรงงานจะควบเข้ากันมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๗๓ ให้คณะกรรมการของแต่ละสหภาพแรงงานที่ควบเข้ากันตั้งผู้แทนของตนขึ้นสหภาพ滥ไม่เกินสามคน เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๗๔

มาตรา ๗๔ สหภาพแรงงานที่ตั้งขึ้นใหม่โดยควบเข้ากันนั้น ต้องยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานใหม่เป็นหนังสือต่ออธิบดี

หลักเกณฑ์และวิธีการขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานใหม่ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

ให้นามาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๗๐ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่สหภาพแรงงานที่ตั้งขึ้นใหม่โดยอนุโถม

มาตรา ๗๕ การออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานใหม่ให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานเดิมที่ควบเข้ากัน

มาตรา ๗๖ สหภาพแรงงานใหม่ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบสหภาพแรงงานเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้น

สมาชิกของสหภาพแรงงานเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้น ย่อมเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานใหม่

มาตรา ๗๗ สหภาพแรงงานย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีเหตุตามที่ข้อบังคับของสหภาพแรงงานกำหนดให้เลิก

(๒) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก

(๓) ศาลแรงงานมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เลิกตามมาตรา ๗๘

(๔) ล้มละลาย

มาตรา ๗๙ ให้อธิบดียื่นคำร้องต่อศาลแรงงานเพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เลิกสภาพแรงงานได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) สภาพแรงงานดำเนินการขัดต่อวัตถุประสงค์ ขัดต่อกฎหมาย หรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) สภาพแรงงานไม่ดำเนินกิจกรรมติดต่อกันเป็นเวลาเกินสองปี คำพิพากษาหรือคำสั่งให้เลิกสภาพแรงงาน ให้อธิบดีประกาศในราชกิจจานุเบka

มาตรา ๗๙ เมื่อสภาพแรงงานต้องเลิกตามมาตรา ๖๙ ให้แต่งตั้งผู้ช่วยระบัญชีและให้นำบทัญญติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนสามัญ จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีสภาพแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๘๐ เมื่อชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกของสภาพแรงงานไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่นิติบุคคลอื่นตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการของสภาพแรงงาน หรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ ถ้าในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่มีได้ระบุนิติบุคคลใดให้เป็นผู้รับทรัพย์สินที่เหลือนั้น ให้ผู้ชำระบัญชีมอบแก่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อสวัสดิการของลูกจ้าง

หมวด ๙ สภาพนิรภัยแรงงาน

มาตรา ๘๑ สภาพแรงงานตั้งแต่สองสภาพแรงงานขึ้นไปอาจรวมกันจัดตั้งเป็นสภาพนิรภัยแรงงานได้ เพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและเพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมความสัมพันธ์ยั่งยืนด้วยวัชชีวิสาหกิจ โดยยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสภาพนิรภัยแรงงาน เป็นหนังสือต่ออธิบดี พร้อมด้วยข้อบังคับของสภาพนิรภัยแรงงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสภาพนิรภัยแรงงานให้เป็นไปตามที่ อธิบดีกำหนด

ให้สภาพนิรภัยแรงงานที่ได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งแล้วเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๘๒ ให้นำบทัญญติว่าด้วยสภาพแรงงานในหมวด ๗ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่สภาพนิรภัยแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๘๓ สภาพนิรภัยแรงงานอาจเข้าเป็นสมาชิกสภาพนิรภัยการลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ได้

สภาพแรงงานหรือสภาพนิรภัยแรงงานไม่น้อยกว่าสิบแห่งอาจตั้งเป็นสภาพนิรภัยการลูกจ้าง เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ได้ โดยยื่นคำร้องขอใบสำคัญการจัดตั้งสภาพนิรภัยการลูกจ้างเป็นหนังสือต่ออธิบดี พร้อมด้วยข้อบังคับของสภาพนิรภัยการลูกจ้าง

หลักเกณฑ์และวิธีการขอใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสภากองค์การลูกจ้างให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

ให้สภากองค์การลูกจ้างที่ได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งเป็นนิติบุคคล

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสหภาพแรงงานในหมวด ๔ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่สภากองค์การลูกจ้างโดยอนุโลม

หมวด ๑๐
การกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๘๕ ห้ามนายจ้าง

(๑) เลิกจ้างหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้างไม่สามารถทำงานอยู่ต่อไปได้ เพราะเหตุที่ลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน แล้วแต่กรณี กระทำการหรือกำลังจะกระทำการดังต่อไปนี้

(ก) จัดตั้งสหภาพแรงงาน

(ข) เป็นสมาชิกหรือเป็นกรรมการสหภาพแรงงาน กรรมการสหพันธ์แรงงาน กรรมการกิจการสัมพันธ์ กรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรืออนุกรรมการ

(ค) ยื่นข้อเรียกร้อง หรือเจรจา ตามพระราชบัญญัตินี้

(ง) ฟ้องร้องหรือเป็นพยานในคดีเกี่ยวกับแรงงาน

(จ) ให้หลักฐานต่อพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน คณะกรรมการ อธิบดี ศาลแรงงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน

(๒) ขัดขวางในการที่ลูกจ้างเป็นสมาชิก ให้ลูกจ้างออกจากการเป็นสมาชิกของ สหภาพแรงงาน กรรมการกิจการสัมพันธ์ หรือให้หรือตกลงจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่ลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงาน เพื่อมิให้สมควรหรือรับสมควรลูกจ้างเป็นสมาชิก หรือเพื่อให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

(๓) ขัดขวางการดำเนินการของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงาน หรือขัดขวาง การใช้สิทธิของลูกจ้างในการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

(๔) เข้าแทรกแซงการดำเนินการของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย

มาตรา ๘๖ ในระหว่างที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภากองการจ้างตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง หรือ คำชี้ขาดตามมาตรา ๑๖ มีผลใช้บังคับ ห้ามนายจ้างเลิกจ้างกรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิก สหภาพแรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าวได้กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการใดความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) ใจให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ฝ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบ หรือคำสั่งยังชอบด้วยกฎหมาย ของนายจ้าง โดยนายจ้างตักเตือนเป็นหนังสือแล้วและยังไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกจ้างได้รับทราบ

หนังสือเตือนนั้น ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระบุเป็น หรือคำสั่งนั้น ต้องมีได้ออกเพื่อขัดขวางมิให้บุคคลดังกล่าว ดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำต้องตักเตือน

(๔) ลงทะเบียนที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) กระทำการใด ๆ เป็นการยุยง สนับสนุน หรือซักชวนให้มีการฝ่าฝืนข้อตกลง เกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือคำชี้ขาด

มาตรา ๘๖ เมื่อมีการฝ่าฝืนมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๕ ผู้เสียหายเนื่องจากการ ฝ่าฝืนอาจยื่นคำร้องกล่าวหาผู้ฝ่าฝืนต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมได้ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่มีการฝ่าฝืน

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมวินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่ง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง และให้ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น ในกรณี ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมมีอำนาจออกคำสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้าง กลับเข้าทำงาน หรือให้จ่ายค่าเสียหาย หรือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ เห็นสมควรได้

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำ อันไม่เป็นธรรมพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้ไม่เกินสามสิบวัน

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง เป็นหนังสือให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการ กระทำอันไม่เป็นธรรมมีสิทธิยื่นคำฟ้องสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำ อันไม่เป็นธรรมเป็นผู้นำคำฟ้องสู่ศาลแรงงาน ผู้นั้นต้องวางแผนต่อศาลแรงงานโดยครบถ้วนตามคำสั่ง ของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมจึงจะฟ้องคดีได้

หมวด ๑๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๗ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายสภาพแรงงานตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายสภาพแรงงานตามมาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้หนึ่งผู้ใดเพื่อกระทำการอันเป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจหรือสภาพแรงงานต้องเสีย ผลประโยชน์ที่ควรได้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัย การกระทำอันไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙ ต้องระวังโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๙ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อนุญาตความสะดวกในการปฏิบัติงานของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามมาตรา ๖๗ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๒ ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการสหภาพแรงงานที่ยังไม่ได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้ง ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๓ ลูกจ้างซึ่งยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๕ หรือสหภาพแรงงานได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๙๔ สหภาพแรงงานได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ หรือมาตรา ๗๐ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สหภาพแรงงานกระทำการตามวรรคหนึ่ง ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๕ ผู้ใดใช้คำว่า “สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ” หรือ “สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกัน ประกอบกับชื่อในดวงตราป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น โดยมิได้เป็นสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๙๖ เมื่อสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานได้เลิกตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของผู้ชำระบัญชี ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๗ ผู้ใดยังคงดำเนินกิจการของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานซึ่งได้เลิกไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การทำระบัญชีของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดีมีอำนาจเบรี่ยบเที่ยบได้ กายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่า บุคคลได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เบรี่ยบเที่ยบ ให้พนักงานสอบสวน ส่งเรื่องมายังอธิบดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เบรี่ยบเที่ยบ

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เบรี่ยบเที่ยบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เบรี่ยบเที่ยบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไปได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๙ ให้คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ตามพระราชบัญญัติ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง และให้ทำหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินและคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพิจารณาสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินและคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๑๐๐ บรรดาคนติ คำวินิจฉัยชี้ขาด หรือคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ที่ถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป

ขอบเขตสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นขอบเขตสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาสภาพการจ้างที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า เป็นสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๑ บรรดาคำร้อง ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงาน คำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรือคดีซึ่งเกิดขึ้นและยังไม่ถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ที่ใช้บังคับ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าคำร้อง ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงาน ข้อตกลง เกี่ยวกับสภาพการจ้าง คำวินิจฉัยชี้ขาด คำสั่ง หรือคดีนั้นจะถึงที่สุด

มาตรา ๑๐๒ สภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงานที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถือว่าเป็นสภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงานที่ได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๓ คำขอจดทะเบียนจัดตั้งสภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงานที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบสำคัญรับรอง การจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๔ บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้

ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ

การดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๐๕ บทบัญญัติกฎหมายได้อ้างถึงกฎหมายว่าด้วยกฎหมายพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ให้ถือว่าอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้ และคำว่า “พนักงาน” ตามกฎหมายดังกล่าว ให้หมายถึง “ลูกจ้าง” ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี